

Toila valla arengukava

2014 – 2020

Pilt: Oru park, autor: Mehis Luus

2013 sügis

Sisukord

Mõisted	3
Sissejuhatus	4
I Arengukava koostamise protsess	4
1.1 Arengukava koostamise kirjeldus	4
II Toila valla kohaliku omavalitsuse kirjeldus	5
III Toila valla oluliste huvigruppide probleemipüstituste kokkuvõtted	6
IV Toila valla arengustrateegia	7
4.1 Toila valla visioon, missioon ja väärtused	7
4.2 Arendusvaldkondade strateegilised soovitud seisundid	8
4.3 Toila valla strateegilised eesmärgid	9
V Toila valla investeringute kava	9
5.1 Toila valla oluliste investeringuideede loend	10
VI Valla tegevuste kava	10
6.1 Avalik haldus	11
6.2 Haridusvaldkond	11
6.3 Sotsiaalvaldkond	11
6.4 Kultuur, sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö	12
6.5 Ettevõtlus ja turism	12
VII Arengukava rakendamine	12
Kokkuvõtted	13

Mõisted

Arengukava – Valla arendustegevuse aluseks olev dokument, mille pädevuspiirid on määratletud Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega (KOKS)

Väärtused – tõekspidamised, millele põhineb Toila valla arengukava realiseerimine ning, mida selle protsessi osalised on õigustatud eeldama kõigilt teistelt protsessi partneritelt

Visioon – soovitud seisundi kirjeldus, milline Toila vald peaks tulevikus olema

Missioon – omavalitsuse eksisteerimise mõte ja tema põhiline olemuslik eesmärk

Strateegilised eesmärgid – eesmärgid, mis on püstitatud strateegiavaldkondade põhiselt ning mille saavutamist saab mõõta

Investeeringute kava – kava, kus määratletakse teostatavad investeeringud, mis on ajaliselt ja summaliselt piiratud

Tegevuste kava – kava, kus määratletakse olulised tegevused, mis ei pruugi olla ajaliselt ja summaliselt täpsete piiridega, ning mis ei ole alati projektilise iseloomuga

Mõõdik – näitaja, mille abil hinnatakse eesmärgi saavutamist

Siht – mõõdiku arvuline väärtus, mis iseloomustab mõõdiku taset

Klaster – majanduslikus mõttes tähendab klaster geograafiliselt lähestikku paiknevate sarnast toodet või teenust pakkuvate ettevõtete ja institutsioonide kooslus, mille liikmed teevad ühteaegu koostööd ja konkureerivad.

Sissejuhatus

Toila valla arengukava on peamine alus valla kui kohaliku omavalitsuse ühiselu korraldamisel. „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse“ (KOKS) paragrahvi 37 lõige 1 järgi peab vallal olema arengukava vähemalt kolmeks järgnevaks aastaks. Juhul kui vallal on kolmest aastast pikemaajalisi varalisi kohustusi või neid plaanitakse pikemaks perioodiks, peab arengukava olema kavandatud selleks perioodiks.

Kehtiv eelmine arengukava oli koostatud aastateks 2010 – 2017. Praeguseks on valla tulude-kulude baas teinud läbi muutusi ning samuti on muutunud valla eelarve planeerimise põhimõtted (muutused maksusüsteemis, eelarvestrateegial põhinev planeerimine jm). See on loonud vajaduse uuendada valla arengukava perioodiks 2014 – 2020.

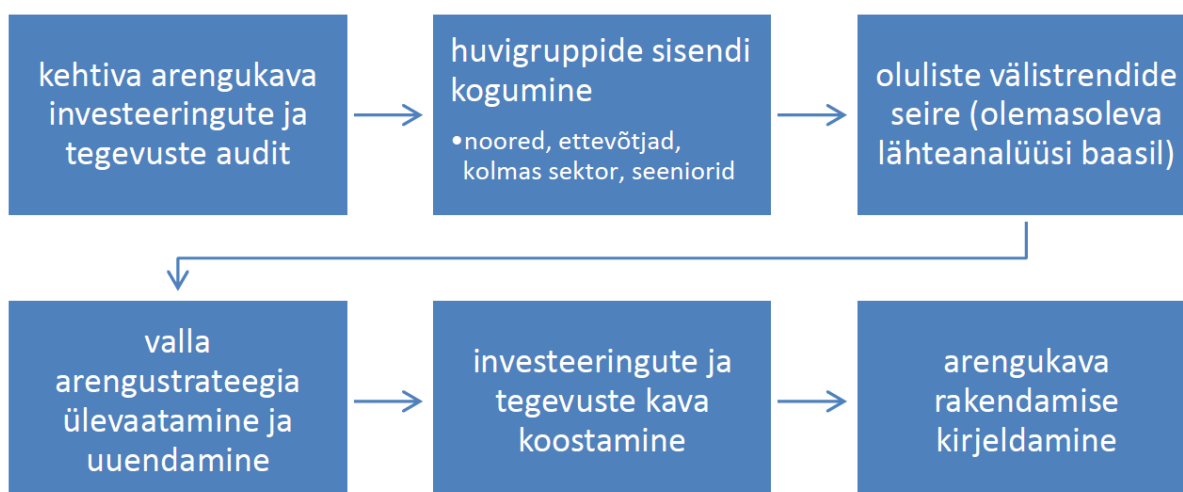
Arengukava on põhiline valla arengut strateegilisel tasandil suunav dokument, mis on aluseks valla poolt tehtavatele investeerimisotsustele ning rakendatavatele arengusuundadele. Valla eelarve vastuvõtmine peab olema kooskõlas valla arengukavaga samuti kui laenukohustuste võtmine valla poolt.

I Arengukava koostamise protsess

Toila valla arengukava 2014 – 2020 protsess koosnes järgmistest etappidest:

- kehtiva arengukava investeeringute ja tegevuste audit;
- oluliste väliskeskonna, rahvastiku ja majanduse trendide seire;
- erinevate valla huvigruppide sisendi kogumine;
- valla arengustrateegia ülevaatamine ja strateegiliste eesmärkide määratlemine;
- valla investeeringute kava koostamine ja sidumine valla eelarvestrateegiaga;
- valla arengukava oluliste tegevuste kirjeldamine.

Arengukava koostatakse tuginedes olemasolevale sotsiaalmajanduslikule analüüsile, mis valla arengukavas 2014 – 2020 pole arengukava osaks, vaid on arengukava koostamisel eraldi lähtematerjaliks.

Joonis 1. Toila valla arengukava 2014 – 2020 koostamise protsess

1.1 Arengukava koostamise korraldus

Arengukava koostamist juhtis Toila vallavalitsus, selleks moodustati valla arengukava töögrupp.

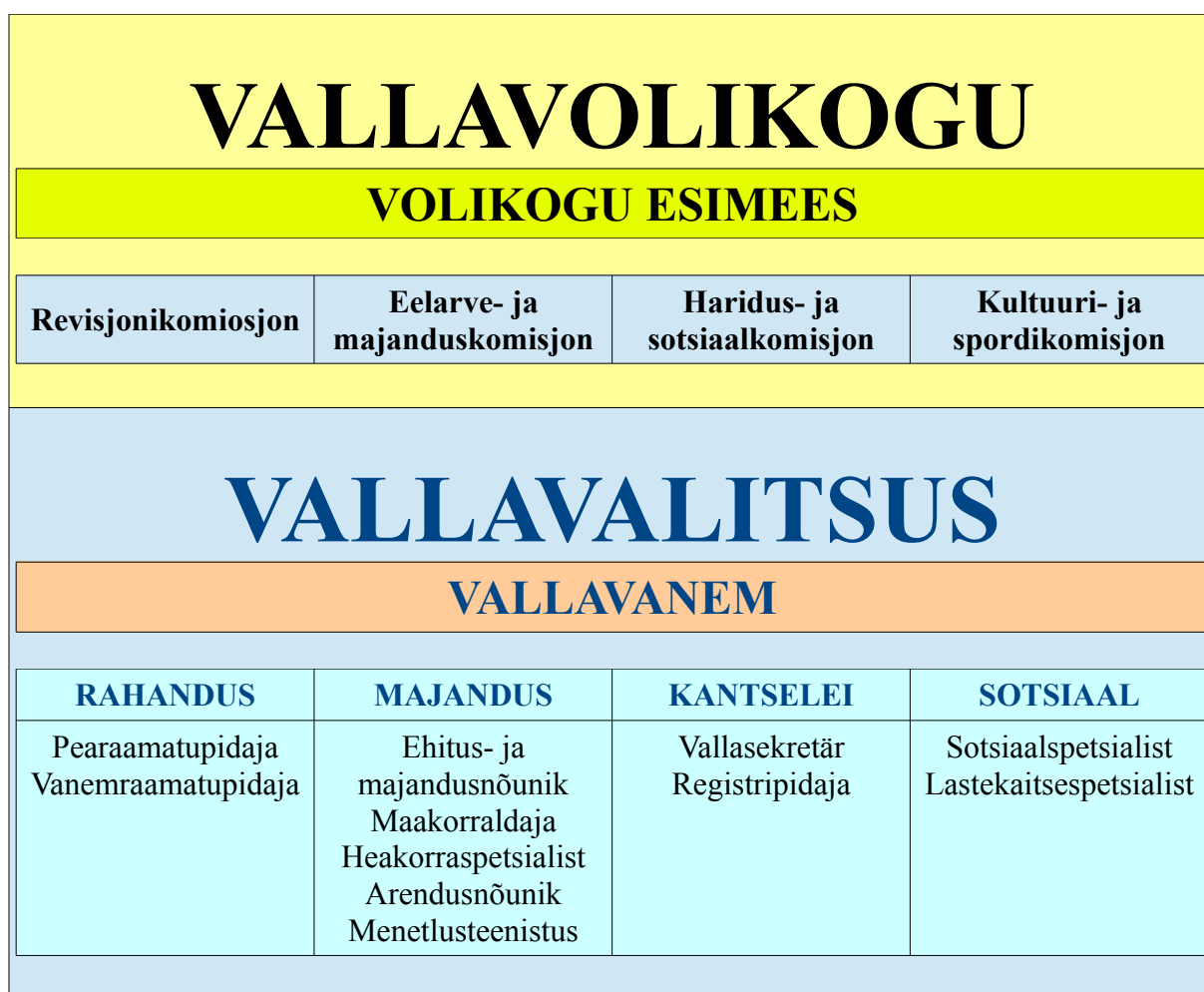

Arengukava koostamise protsessis kaasati strateegilise planeerimise kompetentse SA Ida-Viru Ettevõtluskeskusest.

Kaasamisprotsessi raames saadi sisendit erinevatelt valla huvigruppideelt (noored, ettevõtjad, kolmas sektor, seniorid), vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmetelt, valla- ja tema ettevõtete/asutuste töötajatelt.

II Toila valla kohaliku omavalitsuse kirjeldus

Vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele teostab kohalik omavalitsus võimu demokraatlikult moodustatud esindus- ja võimuorganite kaudu, samuti kohaliku elu küsimustes rahvaküsitluse või rahvaalgatuse teel. Valla hääleõiguslike elanike poolt valitud esinduskogu on Toila vallavolikogu. Toila vallavolikogu koosneb 13 liikmest.

Joonis 2. Toila valla omavalitsuse korraldus

Toila vallavolikogus on 13 liiget ja 4 komisjoni: Revisjonikomisjon, Eelarve- ja majanduskomisjon, Haridus- ja sotsiaalkomisjon ning Kultuuri- ja spordikomisjon. Vallavolikogu ainupädevuses on valla eelarve vastuvõtmine ja muutmine, kohalike maksude ja soodustuste korra kehtestamine, toetuste andmise ja teenuste osutamise korra kehtestamine, valla arengukava vastuvõtmine ja muutmine, laenude jt varaliste kohustuste võtmine, valla poolt äriühingu ja sihtasutuse asutamine, rahvakohtunikukandidaatide valimine, vallavanema valimine ja vallavalitsuse struktuuri kinnitamine.

Volikogu poolt moodustatud täitevorgani, Toila vallavalitsuse korralda on kõik kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tulenevad ülesanded: korraldada sotsiaalabi- ja teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla teede ja tänavate korrashoidu. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt on valla korraldada veel koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordibaaside, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses.

III Toila valla oluliste huvigruppide probleemipüstituste kokkuvõtte

Huvigruppide probleemipüstitused koguti kokku huvigruppide kaupa grüpiintervjuude vormis ning seejärel liigitati valla erinevate tegevusvaldkondade kaupa. Huvigruppide kaupa käsitleti:

- noored (tabelis tähis N)
- vabaihendused (tabelis tähis V)
- seeniorid (tabelis tähis S)
- ettevõtjad (tabelis tähis E)

Probleemikirjeldus	Probleemi püstitanud huvigrupid			
Avalik haldus				
Toila – Voka ja Jõhvi vaheline bussiühendus võiks olla parem, seda eriti talvisel ajal	N		S	E
Seltsingute kohta pole piisavalt kättesaadavat infot – valla kodulehel võiks olla lisaks seltsingu nimele ära toodud ka tegevuse kirjeldus		V		E
Külavanemate institutsioon on nõrk. Külavanem võiks vastutada küla tegevuste eest, korraldada üritusi. Toilas ja Vokas pole üldhalduslikku külaseltsi			S	
Üldplaneeringu seisukohalt tuleks saada selgus, kuidas on mõistlik ja võimalik elamuarendust teostada				E
Oluline on arendustegevuse puhul säilitada maastikuline terviklikkus				E
Maaparandus on oluline ühiste huvide valdkond				E
Turvalisuse tagamine valla territooriumil vajab senisest enam tähelepanu		V	S	
Valla majandus				
Heakord – sh eraomanike (ettevõtted) vastutus heakorra tagamise eest jätab soovida, samuti võiks valla objektidel heakord parem olla			S	
Veevarustus- kanalisatsioon ja teede infrastruktuur pole piisav tekitamiseks head ettevõtluskeskkonda. Sh vähe kergliiklusteid				E
Teede olukord väljaspool keskeid trasse läheb aasta-aastalt halvemaks, võib olla probleemiks nt ligipääs ettevõtjani				E
Haridus				
Gümnaasiumiastme õpe võiks olla Jõhvis	N			
Probleemiks noorsootöö korraldamisel suurt töömaht ning vähene inimressurs selle töö tegemiseks	N			
Kultuur, sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö				
Voka staadion ja tenniseväljak on amortiseerunud. Toila skatepark vajab värskendust, kuna on kujunenud noorte aktiivseks kooskäimise kohaks	N			
Huvitegevuse kohta on info ebaühtlaselt kättesaadav, mistõttu on noortel keeruline huvialaseid otsuseid teha	N			
Uusasunike seotus vallas tegutsevate vabaihendustega on madal, mistõttu on nad valla		V		

ühistegevuste mõistes sotsiaalselt passiivsemad				
Kolmanda sektori atraktiivsus pole piisav ning teadlikkus kolmanda sektori tegevustest vähene		V		
Kolmanda sektori valdkondlik mitmekesisus on vähene		V		
Kultuuriseltsingutes kaob ära järjepidevus seoses praeguste tegijate vananemisega		V		
Noori on vähe, kes saaksid ja tahaksid kolmandas sektoris toimetada		V		
Kultuuribarjäär põliselanike ja uusasukate vahel		V		E
Toila küla noored ei ole hõivatud, võiks olla rohkem ühistegevusi	N	V		
Sotsiaalvaldkond				
Toila arstipunkt on ebapiisava kvaliteediga, pole istumiskohti, hoolitsemata			S	
Perearstide nimistute suurus ei võimalda heal tasemel perearstiteenuse pakkumist		V	S	
Ettevõtlus ja turism				
Vallas on struktuurne tööjõupuudus				E
Uue tööjõu kaasamiseks on vaja töötajatele elamisvõimalusi				E
Hooajalise ettevõtluse taustinfrastruktuur puudub				E
Probleemiks on hooajalisus, eriti turismivaldkonnas				E
Olemasolev üles haritud põllumaa on suur väärtus ning sinna elamute ehitamine ei pruugi olla otstarbekas				E
On olemas hooldamata maid, mida ei kasutata põllumajanduses ja oodatakse pigem muud arendusvõimalust				E

IV Toila valla arengustrateegia

Toila valla arengustrateegia on koostatud lähtuvalt omavalitsuse tegevuste valdkondliku jaotumise põhimõtetest ning nende valdkondade eesmärgistamisest.

4.1 Toila valla visioon, missioon ja väärtused

Toila valla visioon kirjeldab soovitud seisundit, mille saavutamisele on suunatud valla, kui kohaliku omavalitsuse pingutused.

Toila valla visioon on:

Toila vald on parima elukeskkonnaga omavalitsus.

Seda iseloomustab:

- Toila valla hoiak maaelu traditsioonide väärtustamisele – vallas väärtustatakse ajalugu ja traditsioone, hoitakse neid elus ning leitakse neist inspiratsiooni tuleviku jaoks
- Toila vald on kogukonnakeskne – valla elanikud moodustavad kogukonna, mille sidusus ületab ealised ja rahvuslikud barjäärid, kogukond on valla omavalitsuse toimimise baasiks
- Toila vald toetab kodanikualgatust – vald soodustab valla kogukonna liikmete algatusi ning toetab nende elluviimist pakkudes vajadusel tuge erinevate ressursside kaasamisel
- Toila vallas elavad ettevõtlikud, uuendusmeelsed ja haritud inimesed

Toila valla missioon kirjeldab Toila valla omavalitsuse olemasolu põhilist ideed ja vajadust.

Toila valla missioon on:

Väärtustame oma elukeskkonda, loome tingimused uuendusmeelseks ja püsivaks arenguks.

Missioon määratleb olulisima omavalitsuse olemasolu eesmärgina elukeskkonna säilitamise ja selle arengutingimuste loomise. Elukeskkond on „oma“ - see tähendab ta on omane ja väärtuslik nii valla elanikule, valla külalisele, turistile, ettevõtjale ja kolmanda sektori organisatsioonidele. Missiooni jälgides loob omavalitsus eeldused ja tingimused tulevaseks uuendustele suunatud arenguks vallas.

Väärtuste väljatoomisega määratletakse omavalitsuse arenguprotsessi elluviimise seisukohalt need olulised sisemised hoiakud, mis aitavad kõigil asjaosalistel igapäevaselt täita arengukava missiooni ning olla edukad visioonini jõudmisel.

Toila valla väärtused on:

Ausus ja avatus – valmidus olla avameelne ja otsekohene inimestevahelises suhtluses, olla õppimisvõimeline ning osata näha uusi võimalusi nii sees- kui väljaspool valda, valla juhtimisel tagada valla otsustamisprotsesside läbipaistvus.

Ettevõtlikkus ja asjatundlikkus – valmidus olla algatusvõimeline, koostööaldis ja aktiivne nii oma töö- kui ka ühiskondlikus elus, algatada otstarbekaid ja jätkusuutlikke muutusi ning neid vastutustundlikult ellu viia.

Kodumaa-armastus ja kodanikuvastutus – valmidus tunnetada oma kodanikuvabadust ja -vastutust, panustada Eesti riigi toimimisse, kasvatada enese haritust ja kultuursust, keskkonnasõbralikkust ja hoolivat suhtumist oma kaaskodanikesse.

4.2 Arendusvaldkondade strateegilised soovitud seisundid (visioonid)

Toila valla arengukava koostamisel lähtuti järgnevast valdkondlikust jaotusest:

- Avalik haldus – sh vallavolikogu ja vallavalitsus, suhted partneritega Eestis ja väljaspool, haldussuutlikkus, koostöö korraldus kodanikuühiskonnaga, koostöö korraldus ettevõtjatega
- Valla majandus – sh elamu- ja kommunaalmajandus, valla teed ja muu oluline infrastruktuur (nt sadam), keskkonnakaitse, jäätmemajandus, avalik julgeolek ja turvalisus
- Haridus – üldharidus, huviharidus ja elukestev õpe
- Kultuur, sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö – kultuuriasutused ja -rajatised, kultuuritöö korraldus, valla raamatukogud, traditsioonide edasikandmine, isetegevus, rahvakultuuri viljelemine, tervisespordi tegevuse korraldus, sporditegevuse korraldus, noorsootöö korraldus, üritused, spordirajatised
- Sotsiaalvaldkond – abivajajateni jõudmine, sotsiaaltoetuste korraldus, tervishoiu korraldus, pereväärtuste toetamine
- Eraettevõtlus (turism) – ettevõtluse toetamine, ettevõtluse arenguks eelduste loomine (nt avalike turismiobjektide loomine/korrastamine). Ettevõtlusalad: põllumajandus, tootmine, loomemajandus, turism ja teenindus

Koostoimes moodustavad eeltoodud valdkonnad Toila valla arengumodeli:

Arendusvaldkond	Strateegilise mõju soovitud seisund	Olulisemate seoste selgitus
Avalik haldus	Tagatud on sidusus elanike, kolmanda sektori, ettevõtjate ja kohaliku võimu vahel	Mõjutab positiivselt ettevõtlust läbi asjaajamise läbipaistvuse ja tõhususe ning toetab efektiivselt valla majandust

Valla majandus	Elanikele on tagatud elamiseks ja tegutsemiseks vajalikud füüsilised tingimused	Parandab sidusust võimu ja inimeste vahel vältides probleemide tekkimist elementaarsete vajaduste rahuldamisel, soodustab ettevõtlust, keskkonna turvalisust
Haridusvaldkond	Elanikud on ettevõtlikud ning haritud ja valmis reageerima muutustele	Mõjutab ettevõtlust läbi suurema valmisoleku ettevõtte loomiseks, motiveerib inimesi tervislikumale eluviisile ja kultuurihuvile, aitab toime tulla võimalike ebasoodsate olukordadega elus, loob turvalisust ja pakub võimule asjalikku partnerlust
Kultuur sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö	Inimesed on terved vaimult ka kehalt	Loob eeldused inimeste aktiivsemaks kaasalöömiseks kohalikus elus läbi aktiivse eluhoiaku, edendab seeläbi inimeste ettevõtlikkust, loob ettevõtlusele uusi võimalusi ja nišše, vähendab terviseriske läbi tervislike eluviiside propageerimise
Sotsiaalvaldkond	Abivajajaid on vähe	Mõjutab ettevõtlust läbi suurema arvu inimeste, kes saavad olla kaasatud majandustegevusse
Ettevõtlus (sh turism)	Inimesed on majanduslikult iseseisvad ja edukad	Toetab raha liikumist väljastpoolt valda valla majandusse, pakub võimalusi töötamiseks ja ettevõtete loomiseks ning seeläbi vähendab riskirühmade arvukust, loob eeldused maksutulu kasutamiseks infrastruktuuri investeeringuteks. On olulisimaks muutusi genereerivaks valdkonnaks

4.3 Toila valla strateegilised eesmärgid

Eesmärk	Möödik	Siht
Avalik haldus		
Valla juhtimisstruktuur on dimensioneeritud vastavalt valla reaalsetele vajadustele ja võimalustele	Valla ametnike ja töötajate arv ühe valla elaniku kohta	Suhtarv ei ole arengukava perioodi jooksul suurenenud
Valla majandus		
Valla majandus on toimiv ning jätkusuutlik	Valla majandusse panustatav investeeringute ja tegevuskulude maht	Laenukoormus vastavalt seadusele, laenurahaga ei rahastata põhitegevuskulusid
Haridus		
Vallas on kvaliteetne ja kättesaadav alusharidus, põhiharidus ja üldkeskharidus. Samuti on tagatud huvihariduse ning huvitegevuse võimalused.	Haridusteenust kasutavate õpilaste arv	Õpilaste arvu dünaamika vastab üldisele rahvastiku dünaamikale
Kultuur, sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö		
Kultuuri ja sporditeenused ning võimalused on kättesaadavad	Erinevate kultuuri- ja sporditeenuste arv	Teenuste mitmekesisus ei ole vähenenud
Raamatukogude arengu eesmärgiks on oma kogude, tehnoloogia ja raamatukogutöötajate kaasabil rahuldada elanike informatsiooni- ja lugemisvajadusi	Raamatukogude lugejate arv, korraldatud kultuurisündmuste arv	Teenused on mitmekülgsed ning püsivad
Sotsiaalvaldkond		
Valla poolt pakutavad sotsiaalteenused jäävad praegusele tasemele	Valla poolt pakutavate sotsiaalteenuste arv	Sotsiaalteenuste mitmekesisus ei vähene
Ettevõtlus ja turism		
Valla väikeettevõtlus on arenenud ja mitmekesine	Külastajate ööbimiste arv vallas, vallas olemasolevate töökohtade arv	Trend on kasvav

	olulistes (üle 3 töötaja) ettevõtetes on kasvanud	
--	---	--

V Toila valla investeeringute kava

Lähtudes Toila valla finantsvõimekusest saab arengukava perioodi lähiaastate investeeringute kava koondada kahe investeerimisprojekti realiseerimisse:

- **Toila valla ühisveevärgi kava realiseerimine – 479 400 EUR, perioodil 2014 – 2017**
- **Voka lasteaia Naksitrallid rekonstrueerimine – 500 000 EUR, perioodil 2014 – 2017**

Projektide realiseerimiseks kaasatakse võimalusel Euroopa Liidu toetusvahendeid lähtuvalt ette antud omafinantseeringu protsendist.

5.1 Toila valla oluliste investeeringuideede loend

Olulised tulevikku suunatud investeerimisideed

Lisaks investeerimisprojektidele saab määratleda valla oluliste arenguprojektidena järgmised investeeringuideed:

Investeerimisprojekt	Orienteeruv maksumus (€)
Prioriteetsusaste kõrge	2 075 000,00
Valla teede, tänavate ja tänavavalgustuse korrastamine	954 000,00
Toila – Voka kergliiklustee rajamine (kaldapealne)	375 000,00
Õuesasuvate spordiväljakute renoveerimine (Toila ja Voka tenniseväljakud, Toila skatepark)	50 000,00
Voka Rahvamaja renoveerimine	400 000,00
Toila Seltsimaja renoveerimine	40 000,00
Toila Gümnaasiumi juurdepääsuteede ja parklate rajamine	256 000,00
Prioriteetsusaste keskmine	463 000,00
Kuivendus- ja maaparandussüsteemide korrastamine	350 000,00
Toila Gümnaasiumi kasvahoone rekonstrueerimine õppeklassiks	32 000,00
Föhrenhofi ja Toila Gümnaasiumi staadioni mänguväljaku rajamine	45 000,00
Terviseradade rajamine Vokas (pehme kattega)	15 000,00
Voka lasteaia õueala pinnakatte uuendamine, õppepaviljoni ja kujundusprojekti elluviimine	21 000,00
Prioriteetsusaste madal	908 000,00
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine (sh programmjuhtimisele üleminek), LED valgustus	666 000,00
Voka tiigi puhastamine ja korrastamine, sh uuringud	159 800,00
Jõgede ja ojade eesvoolude puhastamine	18 200,00
Kaldakindlustuse rajamine Pühajõe suudme paremkaldale	64 000,00

Eeltoodud investeeringuideid saab realiseerida vaid juhul, kui Toila valla finantsvõimekus kasvab tasemini, kus nende ideede realiseerimine osutub võimalikuks või on võimalus kasutada kaasfinantseerimiseks Euroopa Liidu Struktuurfondide vahendeid.

Lisaks on valla jaoks olulised investeeringuideed, mis omavad selget valla piire ületavat mõju. Need

investeeringud realiseeritakse juhul kui saavutatakse kokkulepe teiste omavalitsustega ning kui on võimalus Euroopa Liidu Struktuurfondidest kaasfinantseerimisele.

Investeeringuprojekt	Orienteeruv maksumus (€)
Toila sadama- ja rannaala arendamine: jahisadama rajamine koos juurdepääsuteega	4 100 000,00
Ida-Viru maakonna esindusstraadioni (kergejõustik, jalgpall) väljaarendamine Vokas	2 500 000,00
Toila – Jõhvi kergliiklustee (valla piires)	580 000,00

VI Valla tegevuste kava

Alltoodud tegevused viiakse ellu valla põhitegevuskulude raames vastavalt valla eelarvevahendite võimalustele ning hinnatakse üle kord aastas valla eelarve koostamise raames.

6.1 Avalik haldus

Tegevus	Selgitus
Valitsemiskulude optimeerimine	Spetsialistide rakendamine koostöös teiste omavalitsustega (uued ühishlendused, nt koduleht, dokumendiregister jm)
Vallakodaniku paketi koondamine	Valla kodanikule suunatud soodustuste paketi kirjeldamine innustamaks ennast valla elanikuks registreerima
Valla kodulehe arendamine	Kodulehe edasiarendus. Valla territooriumil tegutsevate vabaihenduste kohta käiva informatsiooni täiendamine, operatiivne aktuaalse info lisamine jms
Noorspetsialisti kolimisprogramm	Toila valda kolimise toetus noortele spetsialistidele (kas osaline üüritoetus, eluaseme soetamistoetus vms)
Kolmanda sektori koordineeritava ümarlaua loomine – vabaihendustest koosnev nõuandva funktsiooniga organ, mis saab anda sisendit eelarvete koostamisse, kultuurivaldkonna tegevuskavade koostamisse ja arengukava ülevaatamisse	Toimib kolmanda sektori kaasamise vormis, oluline on järjepidevuse säilitamine
Külavanemate institutsiooni taastamisele kaasaitamine – huvilisi abistada koolitusvõimaluste leidmisel, külavanemad kaasata infovahetusvõrgustikku	Koolitusvõimaluste otsing ja vahendamine, juriidiline tugi, külavanemate ja potentsiaalsete külavanemate innustamine
Sektortevuskavade väljatöötamine – energiasäästu kava, teede rekonstrueerimise ja liikluskorralduse kava, valla vara optimeerimise kava jms	Sektorarengukavade väljatöötamine valla majandusliku arengu valdkondades kaasates vajadusel selleks vajalikku väliskompetentsi
Turvalisuse suurendamine	Naabrivalve piirkondade tekke soodustamine ning vabatahtliku merepääste jt turvalisuse küsimustega tegelevate ühenduste tegevuse toetamine
Noorte osalus ühiskondlikes protsessides	Noorte kaasaráákimisvõimaluste loomine kohalikul tasandil. Noorte kaasamine volikogu komisjonide töösse, seeläbi kodanikuhariduse andmine, kodanikuvastutuse tõstmine.

6.2 Haridusvaldkond

Tegevus	Selgitus
Põhihariduse kvaliteedi kasvatamine	Ettevõtlikkusõppe arendamine koolis ja lasteaedades, võimalusel „Ettevõtlik kool“ programmis osalemine
Noorsootöö arengukava koostamine	Valdkondliku tegevuskava koostamine valla arengukava juurde. Koostöös partneromavalitsustega

Õpilas- ja töömalevate korraldamine, töö- ja puhkevõimalused valla noortele	Töövõimaluste pakkumine koolinoortele koostöös valla ja eraettevõtjatega
Täiskasvanutele huvitegevuse võimaluste pakkumine	Huvitegevuse võimaluste pakkumine Toila Muusika- ja kunstikooli, MTÜ Toila Loomakeskuse või kolmanda sektori organisatsioonide baasil ka täiskasvanutele

6.3 Sotsiaalvaldkond

Tegevus	Selgitus
Pikaajaliste töötute kaasamisprogramm	Koolitus, sotsiaalne ja psühholoogiline nõustamine, tööharjutused, koostöös partneritega
Transporditeenused	Transporditeenuste osutamine eakatele ja abivajajatele eelkõige Jõhvi suunal
Perearstikeskuste toetamine – perspektiivselt ühe perearstipiirkonna loomise ettevalmistamine	Valla poolne tugi perearstide tegevusele, selgitustöö perearstipiirkondade osas Ida-Viru Maavalitsuses ja mujal asjaomastes institutsioonides
Tervisehoiuteenuste ja terviseedenduslike tegevuste arendamine	Tervislike eluviiside propageerimine ja seda edendavate tegevuste läbiviimine
Sotsiaalteenuste arendamine ja omastehoolajate toetamine	Sotsiaalne nõustamine, omastehoolajate koolitamine jm
Vallaelanikele on kättesaadav kvaliteetne nõustamisteenus eri valdkondades	Spetsialistid omavad ülevaadet nõustamisvõimalustest erinevates valdkondades. Sh on kaardistatud teenust vajavad isikud
Alaealiste õigusrikumiste, koolist väljalangevuse, halva õpiedukuse ennetamine	Ennetusprogrammides osalemine, toimivate tegevuste algatamine vähendaks koolist väljalangevate ja/või halva õpiedukusega noorte, alaealiste õigusrikkujate arvu, toetamaks enesega toimetuleva kodaniku arendamist

6.4 Kultuur, sport, vaba aja korraldus ja noorsootöö

Tegevus	Selgitus
Spordi tegevuskava koostamine	Valdkondliku tegevuskava koostamine valla arengukava juurde, koostöös partneromavalitsustega
Sportimistoetus vallakodanikele	Valla noortele sportimisvõimaluste tasuta kasutamise säilitamine, spordivõimaluste kasutamise soodustamine valla elanikele
Sportimisvõimaluste laiendamine vallas – uute treenerite kaasamine ning neile spordibaasi kasutamise võimaluse pakkumine, spordiinventari laenutuse korraldamine	Treenerite otsing, spordiklubide tegevuste toetamine läbi valla omandis oleva füüsilise ressursi, klubide toetamine rahaliste toetuste kaasamiseks
Kultuurikorralduskava, -poliitika väljatöötamine ja rakendamine	Kultuurikorralduskava rakendamine ja kinnitamine arengukava lisana, kaasates valdkonna vabaühenduste juhte
Rahva- ja seltsimajades tegutsemise võimaldamine	
Erinevatele sihtrühmadele mõeldud kultuuriürituste koos- ja kaaskorraldamine	Toetada ja mitmekesistada erinevatele sihtrühmadele suunatud üritusi, rakendades lisaks traditsioonilistele paikadele ka alternatiivseid võimalusi (kontsertkohana nt Pühajõe kirik jt)
Valla raamatukogude olemasoleva taseme hoidmine, selle kaasajastamine – sisustuse ja tehniliste vahendite uuendamine ning raamatufondi täiendamine kvaliteetseks treenindamiseks	Raamatukogud on tugev lugemisharjumuse kujundajad kodu ja kooli kõrval, kohaliku kultuuripärandi hoidjad ning järjekindlad elukestva õppe toetajad. Omaette ja üheskoos teiste kultuuriasutustega on raamatukogud erinevatele huvigruppidele suunatud ürituste ja näituste korraldajad.

6.5 Ettevõtlus ja turism

Tegevus	Selgitus
Alustava ettevõtja starditoetus	Kohalikele alustavatele ettevõtjatele suunatud stardiabi, mis ei dubleeriks riiklikke toetusi, vaid täidaks nende poolt täitmata nišše
Ida-Virumaa ühises turismiklastris osalemine	Turismiturundus koostöös kohalike ettevõtjatega, muude partnerite kaasamine (nt koolinoored, loovettevõtlus, käsitöölised) turismivaldkonna arendamisesse
Valla omandis olevatele hoonetele uute funktsioonide leidmine, ettevõtluses rakendamine	Koostöös ettevõtjatega uute lahenduste leidmine valla kasutuseeta seisva vara kasutuselevõtuks
Loomemajanduse arendamine	Erinevates loomemajandusvõrgustikes osalemine ning loomemajanduse kui ettevõtlusharu arendamisele kaasa aitamine

VII Arengukava rakendamine

Toila valla arengukava rakendamine toimub koostöös vallavolikogu, vallavalitsuse, valla allasutuste, valla ettevõtjate ja kolmanda sektori organisatsioonidega.

Valla investeeringud on määratletud käesoleva arengukava investeeringute kavas ning nad on indikatiivsete summadega kirjeldatud. Valla arengukavas toodud investeeringud on kirjeldatud eraldi Toila valla eelarvestrateegias, mis võetakse vastu kolmeaastaseks perioodiks.

Valla tegevuste kava katmine rahaliste vahenditega toimub iga-aastase eelarve koostamise protsessi käigus, kus sisendit saavad anda kõik asjast huvitatud isikud.

Investeeringute kava on aluseks valla eelarve koostamisele. Investeeringute kava täitmist saab jälgida lähtudes valla eelarvest, arengukavas märgitud tähtaegadest. Kord aastas teostab Vallavalitsus arengukava investeeringute kava ülevaatamise ning esitab selle volikogule kinnitamiseks.

Investeeringute kava muudatused peavad volikogus läbima vähemalt kaks lugemist.

- Tegevuste kava, mis määratleb omavalitsuse arengukava seisukohalt olulised tegevused ning mille rahastamine toimub operatiivsel – taktikalisel tasandil vastavalt eelarve konkreetsetele võimalustele igal aastal.

Tegevuste kava täitmist hinnatakse 1 kord aastas. Hindamine põhineb vallavalitsuse poolse hinnangu andmisel alltoodud skaalal, märkides tegevuse tabelisse vastava värvi:

Hinnang	Tähendus
Pole alustatud (punane värv)	Tegevuse suhtes pole toimunud mitte midagi, puuduvad konkreetsed vastutajad, tähtajad ja ressursid
Alustatud (helesinine värv)	Määratud on vastutaja, määratud on tähtaeg, tegevuse teostamiseks on olemas ressursid
Tegemisel (kollane värv)	Tegevus toimub, pole veel jõutud lõpetada
Lõpetatud (roheline värv)	Tegevus teostatud, tulemuslikkus on hinnatud

Hindamise järgselt võetakse vajadusel ette korrigeerivaid tegevusi arengukava tulemuslikuks täitmiseks.

Kokkuvõte

Toila vald on tugev omavalitsusüksus Ida-Viru maakonnas ning erineb selle poolest, et Toila vallas elab kõige idapoolsem eestikeelne kogukond. Valla tulevikväljavaates on üldiselt positiivsed ning vald omab ka majanduslikku jätkusuutlikkust. Oluline on valla arendustegevustes hoida valla elanike ja soodustada kodanikuühiskonna arengut vallas ühelt poolt ning looduskeskkonda ning sellest tulenevaid võimalusi teiselt poolt.

Toila vald on aasta läbi avatud!